

**Kázání v kostele sv. Františka,
hlavním chrámu Rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou,
v den narození sv. Anežky Přemyslovny**

Mons. Petr Piřha

21. ledna L. P. 2019

Liturgické texty:

1. čtení – Gal 2,19-21;

Žl 128,1-5;

Evangelium – Mt 10,16-20.

Vaše Milosti, otče velmistře,
bratři a sestry,

otevíráme Rok sv. Anežky České. Co znamená otevření roku? Znamená to, že stojíme na prahu prostoru možností a výzev. Prostoru, z něhož může vystoupit cokoli. Něco z toho známe, něco lze předpokládat, něco lze tušit. Nicméně můžeme být zcela zaskočeni, takřka vstoupit do nachystané pasti. Nebývá dobré mudrovat o tom, co nevíme. Je však třeba dobře zvážit, co víme.

Jde o pamětní rok, kterým bude procházet společnost nevraživě rozdělená a rozdrobená. Spolu s ní je politicky, ale i věroučně povážlivě rozdělena církev. Jsou a budou dál vedeny nevěčné debaty zvyšující názorový zmatek. Zájem o tyto debaty bude nás odvádět od všech možných problémů, které budou narůstat úměrně času, na něž budou odkládány. Dál se budeme topit v řečech zbytečných a planých.

Bezesporně hlavním letošním výročím je třicet let od Sametové revoluce úzce kauzálně spjaté s kanonizací sv. Anežky Přemyslovny. Není to však výročí jediné. Stojí zde 17. listopad roku 1939 a 15. března téhož roku. Jejich souvislost je jasná a dobře známá. Méně si už uvědomujeme rok 1919, kdy se právě vzniklá republika musela na východě bránit, aby se k nám nepřelila komunistická revoluce, a byl i jinde dál veden zápas o charakter nového státu a pojetí demokracie. Našli bychom mnoho dalších výročí, ale pro tuto chvíli je třeba vzít do úvahy na samém horizontu času stojící výročí sv. Cyrila a ještě doznívající výročí Jana Palacha. Právě toto výročí je klíčem otevírajícím letošní anežský rok.

Palachův oheň a pochodně od něho zapálené byl normalizační silou uhašen. Podařilo se to možno říct dokonale, ale přeci jen ne úplně a stačila malá nedbalost režimu a oheň se opět vznítit. Palachův týden v roce 1989 předznamenal závěr toho roku. Když se podíváme na linii uvedených výročí, zjistíme, že jde o linii zápasu o svobodu, a to o svobodu člověka, která byla a je ohrožována i drcena různě tvarovanými a zbarvenými skupinami nositelů a konatelů zla, útočícími pokaždé nějak jinak. Vždy znovu však útočí na mysl a srdce člověka. Není obtížné dojít k závěru, že tento zápas vítězným způsobem rozhodl Ježíš Kristus.

Když uvažuji o letošních oslavách Jana Palacha, jeví se mi, že společnost jako celek si přestává uvědomovat, co ta svoboda doopravdy je. Velké množství lidí, zvláště silně se to projevuje mezi mladými, se cítí zcela svobodnými. Každý si může dělat, co chce, úplně všechno. Svoboda je tedy neomezená. Přitom se stáváme dokonale nesvobodnými. Jsme poutáni všemi možnými systémy, lidé se nepřičetně bojí o svou kariéru, místo, jednou pracovní, jednou u koryta. Svíjí se, jako by seděli na porouchaném elektrickém křesle. Pochopitelně, protože je těžké zmizet v netečném davu a nemít žádnou odpovědnost a současně vynikat na vůdčí pozici.

Mluvím o tom z velmi prostého důvodu. Chceme-li být svobodnými, musíme přijmout svou odpovědnost za vlastní jednání a za druhé lidi a tuto svobodu hájit. Milovat neznamena souložit kde s kým, přirozeně nebo perverzně a za každou cenu zamezit zrození. Milovat znamená ochotně pomáhat, být připraven přinášet oběti a nepřehlédnout potřebného. To se bezesporu nejlépe učíme v rodině. Ona se tak odjakživa jmenuje, neboť je to svazek, kde se lidé rodí. Jakékoli přívlasky, *přirozená, tradiční, moderní, jednopohlavní, vícepohlavní, po telefonu*, jsou nesmysly.

Co k tomu všemu říká Písmo? O svobodě získané obětí vlastního egoismu nás v několika větách poučil apoštol Pavel. V žalmu je popsána odměna za spravedlivý život, kterou je rodina. V Evangeliu k nám promlouvá sám Kristus o tom, co čeká hlasatele Evangelia. To jsme i my všichni. Nic příjemného to není, jak většina z nás už v nějaké síle pocítila. Zároveň nám však slibuje, že si nemáme dělat starosti s tím, co budeme říkat. Duch sv., tj. Láska a Pravda Boží, bude mluvit za nás. Konec konců můžeme pak i mlčet. Ale to až poté, co jsme naplnili svou povinnost hlasatelů. Víme, že na jiném místě Kristus říká, že kdo se zastane jeho, toho se zastane on.

Pozoruji, že se někteří posluchači začínají vrtět, protože jsem ještě pořádně nepromluvil o sv. Anežce. Neřeknu toho mnoho. Každý, ať jedinec či národ, potřebuje vzory. Anežka Přemyslovna je zářivým vzorem pro dnešní situaci. Postarala se o mír v zemi rozdělené a znesvářené až k občanské válce. Byla mocnými pouty spojena se členy své rodiny, i když vstoupila do kláštera.

Miluje a chrání naši zem a národ. Ukazuje nám, co máme dělat, a zcela konkrétně cítíme její ochranu. Ukazuje nám také důležitou věc, kterou opomíjíme a kterou, přiznávám, jsem si uvědomil teprve před pár dny. Nebyla ve svém zápase o smír v zemi a v poukazu na sílu rodiny sama. Je to až s podivem, že své prosby v dnes tak těžké obraně rodiny obracíme na ni a na jiné světce a neopřeme se o Anežčinu současnici sv. Zdislavu, která je naší nej-povolanejší patronkou rodin v nebeském království, k němuž se klopýtavě blížíme a toužíme do něho vstoupit. Kéž se tato naše touha naplní.